

OSUDY

Poezie 1940–1943

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Lazar

Také svaté dějepravy
čeká osud oslích uší.
Budže chtějí vézti Pána
branou města Jeruzalém,
budže chlapec o polednách
rád v nich listuje.

Na půdě sám, v hradbách nůší,
odcizen, prst v nose malém,
pod šerými pohrabáči,
každý z nich, mnich dávno vyschlý
prázdný pohled po něm stáčí,
v tichu nehnutém
a v dusnu
vlas po vlase objevuje
krále, osly, publikány,
tamaryšky, hrobní sluje,
krásné anděly i džbány,
vlas po vlase,
tak jak vedl
jehlu v mědi
mistr Doré.

Druhý den, když příliš zrána
hnízdo snů mu po svém zřídí
kukačka dřevěná,
zvedá se, jak Lazar zved se,

jako Lazar nenávidí,
— kdo ví, zda tma Lazarova
neměla též pruhy rudé,
rudé pruhy selských peřin,
kdopak ví,
já tomu věřím.

A co tehda. Dodnes ještě,
když se láska, velká láska,
na mém srdci ulebedí,

zespoda van listí zvedne,
odkudsi sem ze tmy hledí
mrtvé peří, nechť stará,

a já, jenž jsem sebe přečkal,
myslívám si na Lazara.

Zápalky

Co řekla zápalka? — Syrová světlice.
Pelesti podél těl. Nízké stropní trámy. —
Co druhá říkala? — Tebe chci. Nejvíce. —
Slamník se slehává. Těžcí, neboť sami.

Sírky nám navlhly... Mám zkusit potřetí?
Víš, bylo děvčátko... Čtla jsi Andersena?
Když došla krabička, usnulo vzápětí.
Mráz k sobě si je vzal. Slyšíš? Vítr sténá.

Při čtvrté zápalce budík malé tváře
čínského dítěte. Neusnulo včera,
probdělo s námi noc. A teď zírá staře
do mého škrtnání. Která je ta která.

Co řekla zápalka? — Trámy na spadnutí.
Co zbývá ze všeho. Vznítit se. —
Kouřím a odejdu. Mám vlak. Odejdu ti.

Ty nahá kašleš v přikrývce.

Poslední báseň

Poslední list větvi zbývá,
poslední list na ní stojí
jako prst, jenž na nástroji
osaměl.

Už jen mha se snáší řídce
na společný hrob, kde dřímou
letní dny, mé milostnice
velkých těl,

a já, jenž tu zůstal vepsí
prázdný, napospas té skepsi,
která jak prst na nástroji
na mně lpí a na mně stojí,

nehýbám se, neboť nemám
kam se hnout. Je odzvoněno
Lazarům a Magdalenám,

z hlíny ke mně dožívá to,
co jsem pohřbil. A já nemám
kam se hnout a kam se dát,
je bláto.

Poslední list knize zbývá,
poslední list na svém stojí
jako luna na potoce,

jako já, jenž na hoboji
osaměl.

Slyše se pak šeptat v chladu,
v chladu srdce, které dychtí:
— za nic duši upsal bych ti,
za nic všechno... — zachvěje se,

neboť v náhlém zahledění
vidím přesně jako nápis,
nápis na náhrobním vlyse,

že ani to za nic všechno
možné není,
možné není.

NOVÉ MÝTY

Básně

klasická díla v tržnatově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Stříhali dohola malého chlapečka

Stříhali dohola malého chlapečka
Kadeře padaly k zemi a zmíraly
Kadeře padaly jak růže do hrobu
Železná židle se otáčela

Šedaví pánové v zrcadlech kolem stěn
Jenom se dívali Jenom se dívali
Že už je chlapeček chycen a obelstěn
V té bílé zástěře kolem krku

Jeden z nich Kulhavý učitel na cello
Zasmál se nahlas A všichni se pohnuli
Zasmál se nahlas A ono to zaznělo
Jako kus masa když pleskne o zem

Francouzská výprava v osmnáctsetřicetpět
Vešla do katakomb křesťanské sektyčky
Smích ze tmy do tmy a pod mrtvý jazyk zpět
Je vždy kus masa jež pleskne o zem

Učeň se dívá na malého chlapečka
Jak malé zvíře se dívává na jiné
Ještě ne chytit a rváti si z cizího
A už přece

Ráno si staví svou růžovou bandasku
Na malá kamínka Na vincka chcípáčka

A proto učňovy všeljaké myšlenky
Jsou vždycky stranou A trochu vlažné

Toužení svědící jak uhry pod mýdlem
Toužení svědící po malé šatnářce
Sedává v kavárně pod svými kabáty
Jako pod mladými oběšenci

Stříhali dohola malého chlapečka
Dívat se na sebe Nesmět se pohnouti
Nesmět se pohnouti na židli z železa

Už mu to začlo

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Odjezd

Nejsem šťasten Nejsem zoufalý
Bylo to jiné než lze předvídat
Nosiči kufrů Kterí volali
Poslední vagon Bral jej líný spád
Lenivý strašný spád mé slavné řeky Jihu
Necítím nic A cítím nic jak tíhu
Železných kotoučů výhybek na trati
Po které odplouvá
Co mělo zůstatí

Nejsem klidný Jen mé vědomí
Chvěje se horkem Z nástupištních střech
Nejhorší láska Která nezlomí
Jenom tu je A jenom čítá dech
Lenivý volný dech těch úst která tu zbyla
Co ještě dál A bílá černá bílá
Vývěsky nádraží ukazující kam
Odcházím z nádraží
A nejdu Zanikám

Jak je to dávno už!
Dávno jak bahno dna
Co od té doby pak
Ach Je jen náhoda

Bubínek

Je něco horšího než jenom únava
Jde transport mužů po cestě
A slunce vaří z kostí

Oči si hledají
Zde padnu
O kus dále
A smrt jak žrádlo
Do sytosti
Ale
Naživu z nich každý zůstává

Neboť sta krásných ocelových protéz
Scvakla jim pomsta po těle
Páteře Brady Kolena
Ach ta trestanecká chátra zmořená
A jak suroví jsou její andělé

Je něco horšího než jenom únava
Kde se vzal Tu se vzal
Kdosi cizí za transportem

Jež tichounce že až to mrazí
Na bubínek doprovází

Přestát Trestat
Přestát Trestat
Trestat Brzy
Trestat Trestat

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

LAZAR A PÍSEŇ

klasická díla v tržně dostupném vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Budete zlá

Esli se vám vrátí,
jako mně se vrátil,
po roce, po dvou,
tichej, naměkko,
s očima jak černý díry do zdi,
knoflíky zutrhaný —
bodejt, to se zná,
když cloumá vášeň,
kdo by myslel na nit —
když se vám vrátí,
jako mně se vrátil
od sirky vyhořelej,
duši zmačkanou,
jako ty dopisy na špatnou adresu —
tady je marný malovat si něco.

To není zvednout vázičku,
otřít prach z piana
a znovu postavit.
Co bylo, to se nenavráť,
nikdá.

A kdybyste i milionkrát chtěli,
on vědět nebude,
jak stoupnout na kterou,
a vy budete zlá.

A vodovod vám bude v bytě kapat
a každý dobrý slovo ubije,
a kytky v oknech, nač?
Už ani slzama je nezalijete,
a dyž, tož zajdou, chuděrky,
to na tu hořkou sůl.

Né, už se netěšte.
I dyby se vám vrátil,
budete zlá, to musí být,
a to je svatý,
černý vaše amen.

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Pes

Takový pes když vyjde za město,
celej se vyjeví.
No taky panebože!
Ty modrý nebesa, jeden se nedoštěká,
a jenom jemně,
řídce zadržatovaný,
a holý hlíny, že ji nevyhrabeš,
kdybys měl pracek vosumdesát vosum,
a nejvyš předvcírem tu trajdal starý králík,
tak staříčků, že ohrnoval nos
nad celým světem
včetně potkanů.

Tu nejsou vozidla a jiný tichý stvůry,
co nekoušou,
jen drtější a sviští,
tu nejsou lesy nohavic a lýtek,
co pochodují jako v Šekspírovi
v tý scéně, kdy se Makbet jenom diví.

Takový městský pes když vyjde za město,
zešílí vlastně, celej, s chlupama.

A po celý pak další jeho žití,
když ho poškrábate trochu za ušima
a když mu hodíte pár uňahňaných slov,
abyste našli voddanost

v těch smaragdových zracích —
co, vy si ještě myslíte,
že máte doma psa?

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Kamarádi

Když tak du podzimní alejí,
moc veselo mi nebývá.
Kamarádi se ztrácejí
a listí padá.
Za listem kamarád,
co však je nejhoršího,
to padání se děje vždycky v bezvětrí.
Příčiny neviděný ukončí své dílo,
za límec padne list
a listonoška do schránky dá parte,
co bylo,
bylo.

Putyky, ty my sme nezarmucovali,
protože pro nás putyka byl svátek,
a každej si tam šťastně to svý brebentil,
a poslouchali sme se napůl ucha,
věřili sme si
a znali se v dobrým.
Víc třeba nebylo. Jen sem tam, jako například
za časů marný mobilizace,
to těžký drsný sukno vojanský
nás dřelo v duši
jeden za druhýho.

No ale sňatky, úřady a tak,
a rozlišnost, jaká je lidem daná,

a hlavně stáří, a to je ta moudrost,
co zbabělost mu běhá pro pivo,
a sem tam někdo nesčítal si cévy,
anebo jiný věci,
o kterých se neví,
zlá láska do srdce zaťatá,
— a sekerou v srdci, ksakru, dýchej —
někdy jen drobný šílenství,
hluboký, dětský, zpovzdálí —
oprchali jsme,
podzimku můj tichej!

To jsme to krásně
dopracovali.

Ty věci přátelství už jiný nebudou.
Když jeden kamarád ti k stáru zůstane,
ty na to nic.
Jen příčiny se slehly.

No skrze kamaráda uziš celý svět,
tu alej v zápase, křížem kráž rozvětvenou
jako skrz díрку
ocelový jehly.

MOJE BLUES

klasická díla v tržně dostupném vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Blues o křestních listech

Něco vadného je v našich křestních listech
Něco mylného je v našich osudech
Jednou nám zrána řeknou u přepážky
(Přišli jsme Nebylo vyhnutí)
Vy pro nás nejste
A to není celé
Vy pro nás platíte míň
Nežli Houbelele
Vy nejste zrození
Jste jenom vymknutí

Srovnám si záda
(Vím že na to čekáš)
Abych řek do očí té Jitřní Krátkolebě

Jestli jsme vymknutí
My nebolíme jiný
Pojď špatný drahoušku
Jdem dále bolet

Sebe

Blues o jejích slzách

Proč slzy kanou Proč jen netečou

To se tak píše
Buď už chvílku tiše
Co ti to dal kdo ke čtení
No kecy

(Ale já vím Když pláče
Schoulená
A v žalu má až k bradě kolena
Ty její slzy
Umějí jen téci)

Blues o tom co chceme

Proč je to nevím
Ale je to fakt:
Jak se tak zvětšujou úřední formuláře
Náhrobní kameny jsou
čím dál mrňavější

Jako by pod nima už nedřímali lidé
po lidským žití
po tý hrozný túře
Ale puďlíci
o kterých Co se ví
Kdo je kdy vyváděl počůrat ulici

Na takovej v centimetrech předepsanej kámen
nevejde se nic
Jen Kdy a Kdo a žádný Proč a Nač
A ani jako bleška malý
Ámen

No ale řekni brambůrko
Co my prožíváme
Těch nocí s Habakukem Odbíjení slávy
Kolikátý už zlevnění krve
Výprodeje cti
A ryby na palmách
Dnes večer striptýz Luny

Svědění v zemských krách
Čas hlásí inventuru
Návrat vylisovaných do občanského toho
Trnutí v prstech
Síla extází
— lahvují sklepy Praha-Vinohrady —

A hlavně Pamatuješ?

Podvečer lásky přes plot na plovárně
Zamknuté na klíč a na věky
Když na říjnovém nebi
mračna jak hasnouce chryzantémy
V šatnách vítr hledal zoufale své číslo
Ve vypuštěném bazénu na dně jsme přistáli

O chvílku později
— A přec ne ještě pozdě —
Přistál tam malinký Martánek
Na babím létu

Když si to tak čtete
Snad už je vám jasné
Takové životy Takové risk a v pysk
To potřebuje víc
než kámen placáček
To potřebuje říkám obelisk:

Milovali se
jen když se měli rádi
Kávu pili
Když jim bylo černo
Neptali se
Kdo je druhá — druhý
Platili dluhy
Bez antických gest
Utopili se
A šli pak spolu domů
A koupili si Tuttiho
Medvídka s duší v plyši
A také několik
osobních nepřátel
Jenže pak nevěděli
propána co s nimi
Náruživostem svým
rozorali meze
V parku hudba hrála
Ona plakala
šetřili si
Podívat se chtěli
do Pompejí
dříve než nějací
piloti z pitomých rozkazů

Kvetly jim růže
A tvářičky na mrazu
Naplnovali údivem
Cukřenky Svět A sebe
Byli nezaručení
Ale též neodvysílání
Léčili kočku
která spolkla nit
Uprostřed té niti
Světlo Odejít

Umřeli v horoucím
A přesvědčivém stisku
Toto je pravda
Pravda Samá Pravda

KONEC OBELISKU

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Komentář

Přítomná kniha je komentovaným čtenářským vydáním čtyř básnických sbírek Josefa Kainara (29. 6. 1917 Přerov – 16. 11. 1971 Dobříš) *Osudy*, *Nové mýty*, *Lazar a píseň* a *Moje blues*.

Při komponování tohoto svazku pro edici Česká knižnice jsme zvolili hledisko estetické, které akceptuje i současná literární historie ve svém pohledu na dosud časově nepříliš vzdálenou literaturu druhé poloviny dvacátého století, a pořídili jsme výbor autorových knižně vydaných titulů. V souladu se zásadami edice tedy reeditujeme sbírky, které sehrály výraznou roli v kontextu autorovy tvorby a souběžně mají historicky vývojovou hodnotu literární. Při výběru jsme naopak nesledovali hledisko chronologicky, žánrově ani jinak proporční. Představit Kainara ve všech polohách a valérech jeho poetiky a nabídnout syntetický pohled na takto všestranného autora — básní, písní, dramát či textů publicistických, a to i pro děti — zůstává úkolem budoucího kritického vydání (sebraných spisů), kompletní bibliografie a relevantní monografie. Stranou naší edice tak zůstaly rané verše *Tulák spí na louce* (z roku 1935) a knižní debut *Příběhy a menší básně* (1940), angažované verše z konce čtyřicátých a z padesátých let *Veliká láska* (1950), *Český sen* (1953) a *Člověka hořce mám rád* (1959) i posmrtně uspořádaná kniha časopisecky publikovaných básní *Včela na sněhu* (1982), verše pro děti *Řikadla* (1948), *Nevídáno — neslycháno* (1964) či *Zlatovláska* (1953, 1958), dále verše psané na okraj dne *Rozhlásky* (1971),

básně k fotografické knize Karla Otto Hrubého *Jižní Morava* (1958), rovněž celá písňová tvorba (např. *Miss Otis lituje...*, 1969) a v neposlední řadě divadelní texty *Cirkus plechový* (1946), *Nebožtík Nasredin* (1959), *Akce Aibiš* (2008) nebo *Ubu se vrací a Ubu pokračuje...*

Vybrané tituly uvádíme v chronologii tvorby. Z hlediska vydávání jsou *Nové mýty* z roku 1946, obsahující ještě válečné a těsně poválečné verše, v pořadí druhou Kainarovou vydanou sbírkou. Teprve následujícího roku 1947 se objevila kniha *Osudy*, datovaná však lety 1940–1943, a tedy básně *Nových mýtů* předcházející. Sbírkou *Lazar a píseň* z roku 1960 a *Moje blues* z roku 1966 jsou posledními básnickými knihami vydanými za autorova života. Všechny čtyři tituly jsou spolu s ostatními sbírkami obsaženy v trojsvazkových *Vybraných spisech Josefa Kainara*, které uspořádal Miloš Pohorský a které vycházely v letech 1987–1990 v nakladatelství Československý spisovatel (ohlášený čtvrtý svazek nevyšel).

Přestože ve dvou případech existují i druhá knižní vydání (*Nové mýty*, I — 1946, II — 1967; *Moje blues*, I — 1966, II — 1968), ve snaze zprostředkovat čtenáři Kainarovu tvorbu v její prvotní autentické podobě se i tehdy navracíme k vydáním prvním. K rozhodnutí obrátit pozornost k původním edicím nás vede ohled na dobový literárněhistorický i společenský a politický kontext, rovněž na vlastní vývojové proměny díla (např. by bylo ahistorické číst vedle prvního vydání *Osudů* druhé vydání těsně spjatých *Nových mýtů*), dále poznání, že se v druhých vydáních jedná o zásahy převážně nesystémové, a tudíž spíše neautorské, a přispívá též skutečnost, že pro zmíněné souborné vydání, byť textově ne zcela spolehlivé, vybral editor jako výchozí vydání druhá. Snad by se — cum grano salis — dalo říci, že v přítomné knize čtenář nalezne tituly v podobě, v jaké by je mohl číst ještě před tím, než vůbec došlo k reedici některého z nich.

Textovým východiskem naší edice jsou tedy ve všech případech první knižní vydání (I). Porovnali jsme je s případným dalším vydáním za autorova života (II), a pokud existují dílčí časopisecké otisky předcházející knižním vydáním a byly nám dostupné, tedy i s nimi (č, č1, č2, č3 — pro zjednodušení tak označujeme i další příležitostná uvedení básní). Textový pohyb znamenáme v různoučteních, přičemž časopisecké verze sledujeme od nejmladších k nejstarším. Při emendacích jsme přihlíželi k úplným strojopisům a rukopisům sbírek, uloženým v Kainarově pozůstalosti v Literárním archivu Památníku národního písemnictví.

Následující popis jednotlivých Kainarových knih se přidržuje chronologie vydávání a nikoli doby vzniku, a tudíž se odchyluje od jejich seřazení v edici. Nejprve vždy pojednáváme historii vydávání, přinášíme stručný dobový kontext a rovněž podáváme informaci o závažnějších proměnách (např. eliminace básní). V zásadě však platí, že změny v počtu a distribuci čísel ve sbírkách jsou naprosto výjimečné a že se změny převážnou měrou odehrávají v rovině slovosledné, lexikální (synonymní nahrazování, ale i další změny ve slovní zásobě), gramatické (tvaroslovné, skladební substituce) a v neposlední řadě typografické. Značné posuny nastávají ve strofickém členění: vešměs jej registrujeme, avšak proměny v hlubším strukturování básní (např. pomocí pomlček či hvězdiček) považujeme za arbitrární řešení a nevěnujeme jim pozornost. Pouze výběrově si všímáme četných změn v interpunkci; proměnlivost psaní čárek a teček evidujeme zvláště v souběžnosti se sledováním dalších změn.

I/ NOVÉ MÝTY

Sbírka vyšla v dubnu 1946 v nakladatelství B. Stýbla v Praze jako 5. svazek edice Knižnice Lyrá, kterou řídil Josef Brož. Byla doprovována kresbou Františka Hudečka (v tiráži uvedeno Josef Hudeček). Podruhé kniha vyšla roku 1967 v nakladatelství Československý spisovatel v počtu 6 000 výtisků jako součást řady Malá edice poezie, kterou řídil Josef Rumler, s ilustracemi Václava Sivka a v grafické úpravě Jana Wilda. Toto vydání, stále s podobou titulu *Nové mythy*, je v tiráži označeno jako „druhé, opravené a rozšířené“. (Vypuštěna byla báseň Eskadra Straky a báseň Nénie byla rozdělena do dvou básní: Konec doby a Nénie.) Potřetí se sbírka objevila v prvním svazku Kainarových vybraných spisů, který s názvem *Příběhy, osudy a mýty* vydal Československý spisovatel roku 1987 v počtu 6 000 výtisků. Editor Miloš Pohorský za výchozí vybral vydání z roku 1967. Patnáct básní sbírky přinesl autorský výbor z díla *Poezie*, vydaný v roce 1960 nakladatelstvím Mladá fronta (Vlak s vězni, Po vojně, Vlno 900, Hudba, Lhůta, Vycpavač, Operace, Odjezd, Čtyři roztomilí katané, Kdo je dlouhá léta nemocen, Kuna, Stríhali dohola malého chlapečka, Výrobce drátěných vložek, Bubínek, Slovenské lesy hluboké a také báseň Hodinky v kapse, jež se však objevila až ve sbírce *Moje blues*); šest básní autor zařadil do výboru z díla *Třináct kytar*, vydaného v roce 1967 stejným nakladatelstvím (Stríhali dohola malého chlapečka, Nénie, Vycpavač, La belle dame sans mercy, Mí známí a Čtyři

roztomilí katané). — Přítomné (páté) vydání je reedicí čtvrtého, vydaného v České knižnici roku 2007.

Dobová kritika shledala v autorovi *Nových mýtů* jednoho z nejtalentovanějších příslušníků mladé generace. A to přesto, že se na charakteristice jeho poezie zdaleka neshodla: pro Františka Götze měla „blízko k existencialismu Sartrova a Camusova typu“ (1946), A. M. Piša psal o „naturalistickém duchu“ (1946), Václav Černý v ní spatřoval „ozvuky surrealismu i existencialismu“ a „rozpoznával fenomenismus“ (1947) a například Bohumil Pavlok „marxistický mýtus“ (1947). Recenzenti si především všímali jejího vnitřního napětí, jež sledovali v souvislosti s odpoetizováním a deformovanou či zmoženou perspektivou. Kainar prý „rve skutečnost světu a jako by se bál o jeho realitu, ji hned zas musí znásilňovat“ (Jan Strakoš, 1946), „směřuje ke skutečnosti kouzla zbavené“ a chce ji uchopit „nově a zplna v její nahé, přímo syrové podobě“ (A. M. Piša, 1946). Patří k autorům, jimž jde „o zachycení konkrétního a přítomného dění“ a „o hmotné kořeny skutečnosti“ (Jan Grossman, 1946), „básně zalidňuje skutečnými postavami“ (Ludvík Kundera, 1946) a „vychází ze sociální podmíněnosti, naze viděné“ (Karel Bodlák, 1947). „Málokdo sahá po realitě bezohledněji a příměji než tenhle rovný, surový, cynický a krutý mizogyn“ (Václav Černý, 1947), jeho „slovo míří přímo na skutečnost“, avšak „skutečnost dilčí cílí dále na skutečnost celistvější“ (Pavel Trost, 1947). Kainar je básníkem „řádu dynamického“ (Jan Grossman, 1946), básníkem „bez víry a tedy bez naděje“ (Ivan Slavík, 1947), „básníkem světa, jemuž byl uražen metafyzický pól“ (František Götz, 1948) a „básníkem syrové, kruté reality života“ — „dovede vytrhnout bez okolků kus dnešního světa v jeho brutální a tupé nahotě“ a jeho „básnický svět je jakási nestvůrná vyhřezlina z řádu božího“ (Miloš Dvořák, 1948).

Nové mýty jsou považovány za jeden z nejvlastnějších literárních projevů Skupiny 42. Jak název vypovídá, okruh umělců se ustanovil při Výtvarném odboru Umělecké besedy koncem roku 1942. Ke členům postupně patřili teoretici Jindřich Chalupecký a Jiří Kotalík, malíři František Gross, František Hudeček, Jan Kotík, Kamil Lhoták, Bohumír Matal, Jan Smetana, Karel Souček, sochař Ladislav Zivř a fotograf Miroslav Háek. Josef Kainar stejně jako Jiří Kolář už měli za sebou prvotiny, Ivan Blatný vydal knihy dvě, Jiřina Hauková zatím žádnou a až po válce přibyl k okruhu Jan Hanč.

Básně *Nových mýtů* zčásti vznikaly ještě za války, ale především v těsně poválečných měsících. Kainar v té době pracoval jako redaktor

brněnského komunistického deníku *Rovnost* a stal se kmenovým spolupracovníkem pražského Divadla satiry. Od roku 1947 byl spisovatelem z povolání.

Z vývojových proměn textu

Samostatně publikované básně, k jejichž znění přihlížíme: *Vlna 900* (č — *Rovnost* 61, 1945, č. 79, 10. 8., s. 3), *Po vojně* (č — *Mladá fronta* 1, 1945, č. 28, 8. 6., s. 3), *Slovenské lesy hluboké* (č1 — *Rovnost* 61, 1946, č. 202, 1. 9., s. 5; č2 — *Host do domu* 11, 1964, č. 9, září, s. 6–7), *Mladému střelci* (č — *Rovnost* 61, 1945, č. 175, 2. 12., s. 3), *Bubínek* (č — *Mladá fronta* 1, 1945, č. 57, 14. 7., s. 3).

89 Stříhali dohola malého chlapečka — v. 13–16: [čtvrtá strofa vypuštěna] (II).

93 Vlna 900 (Brněnský goniometr) — místo podtitulu (I, II) byl v časopisecké verzi připsán: „V nejbližší době bude dohotoven na brněnském letišti nový goniometr.“ (č); v. 7: *Chroustí* (I, II)] *Chroustův* (č); v. 10–11: *plašit / Slepice* (I, II)] *plašit slepice* (č); v. 12: *Hrne* (I, II)] *A hrne* (č); v. 13–14: *vyhrnutý // Stoupá A hřmí* (I)] *vyhrnutý / Stoupá A hřmí* (II)] *vyhrnutý // Stoupá / A hřmí* (č); v. 15: *myslí si* (I, II)] *myslí si:* (č); v. 16: *vysílačky* — (I, II)] *vysílačky* (č).

94 Dopis o stávce — v. 4–5: *božího // Šofěři* (I)] *božího / Šofěři* (II); v. 6–7: *vody // Jsou* (I)] *vody / Jsou* (II); v. 10: *tehda na tunele* (I)] *tehdy na tunelu* (II); v. 15: *městě* (I)] *světě* (II); v. 24: *Z žádného kosmetika Podpaždí* (I)] *A žádná kosmetika / Podpaždí* (II); v. 27–28: *utrpení // Jenomže* (I)] *utrpení / Jenomže* (II); v. 32: *se střechy* (I)] *na střechy* (II); v. 33–34: *jídelny // Kde* (I)] *jídelny / Kde* (II); v. 37–38: *talířku // Píšu* (I)] *talířku / Píšu* (II); v. 42: *aby* (I)] *Aby* (II); v. 44: *vynikly* (I)] *vznikly* (II); v. 47: *plave* (I)] *plavě* (II); v. 56–58: *rukavici // Je to totěž // Anebo jak* (I)] *rukavici / Je to totěž / Anebo jako* (II); v. 59: *dojdou* (I)] *nejdou* (II).

97 Vlák s vězni — v. 1: *To* (I)] *to* (II); v. 14: *kraje* (I)] *okraj* (II); v. 16: *vagonu* (I)] *vagónů* (II); v. 19–20: *zmrzlé: // Copak* (I)] *zmrzlé: / Copak* (II); v. 34–35: *dvacet // A copak* (I)] *dvacet / A copak* (II); v. 47: *leží leží* (I)] *leží Leží* (II).

146 Slovenská noční cesta — v. 4: říhalo (I)] říkalo (II); v. 9: noci (I)] v noci (II); v. 12, 14: tehda (I)] tehdy (II); v. 19–20: tepla // Bál jsem se (I)] tepla / Bál jsem se (II).

148 Bubínek — v. 4–5: hledají / Zde padnu (I, II)] hledají Zde padnu (č); v. 12: Scvakla (I, II)] Dala (č); v. 15–21: andělé // Je něco horšího než jenom únava / Kde se vzal Tu se vzal / Kdosi cizí za transportem // Ježž tichounce že až to mrazí / Na bubínek doprovází // Přestát (I)] andělé // Je něco horšího než jenom únava / Kde se vzal tu se vzal / Kdosi cizí za transportem / Ježž tichounce že až to mrazí / Na bubínek doprovází / Přestát (II)] andělé / Je něco horšího než jenom únava // Kde se vzal / Tu se vzal / Kdosi cizí / Za transportem / Ježž tichounce, že až to mrazí / Na bubínek doprovází: // Přestat (č); v. 22: Přestát (I, II)] Přestat (č); v. 23: Brzy (I, II)] Brzo (č).

150 Dívka která léčí květiny — v. 7–8: sametu // Který byl (I)] sametu / Který byl (II); v. 16: dostalo (I)] dostala (II); v. 24–25: léčí // (Hlubinný hlase (I)] léčí / (Hlubinný hlas (II); v. 27–28: z úst!) // Připjala (I)] z úst!) / Připjala (II); v. 30: kurviček (I)] dámiček (II); v. 36: Sušení (I)] Sušené (II); v. 65: miláčkové! (I)] miláčkové (II); v. 73–74: cizí: // Praskání (I)] cizí: / Praskání (II); v. 97–98: z radosti // Jeden (I)] z radosti / Jeden (II); v. 100–101: něhy // Bez lásky (I)] něhy / Bez lásky (II).

Zvláštní emendace jsme provedli na straně, ve verši:

102, 8: v *Evropě* **m.** v *Evropě.* (II)

106, 2: *Cítil že* **m.** *Cítil, že* (II)

110, 28: Kterak se o něj *bál Ubohý* člověk **m.** *bál, ubohý* (ed.)

113, 9: *Vědomí* ničeho lepší než bezvědomí **m.** *Vědomí* (ed.)

113, 10: *Nechtějte* aby vás mé nohy zaklesly **m.** *nechtějte* (ed.)

116, 3: *syny* **m.** *syny.* (II)

118, 9: A z lidskosti jen nesmí kvéstí **m.** *a* (ed.)

127, 10: Ó [nekurzivně] (II)

138, 2–3: Vejdou k němu jak dvě přítelkyně / Hnědě rozptýlené světlo s horečkou [nekurzivně] (ed.)

141, 20 *A* když zhasínala **m.** *a* (ed.)

150, 16: *dostala* zaživa **m.** *dostalo* (II)

II/ OSUDY

Sbíрку *Osudy* vydalo roku 1947 Škeříkovo nakladatelství Symposium v Praze jako 15. svazek „edice českých autorů“ Plejada v nákladu 2 200 výtisků. Titulní list a obálku upravil Josef Istler. Kniha měla podtitul „Poesie 1940–1943“ (a tedy dobou vzniku *Nové mýty* předcházela). Toto jediné vydání za autorova života se stalo východiskem pro první svazek Kainarových vybraných spisů, který s názvem *Příběhy, osudy a mýty* vydalo nakladatelství Československý spisovatel roku 1987 v počtu 6 000 výtisků. Osmnáct básní této sbírky autor zařadil do výboru z díla *Poezie*, vydaného v roce 1960 nakladatelstvím Mladá fronta (Knihovna, Varhany, Z plamene, Sen o láhvi a smíchu, Lazar, Dopis pro nemocnou [Dopis nemocné], Marie z Magdaly, Železný anděl, Tis, Já taky, Křídlovkář, Lidé z rovin, Adam, Lear, Balada o zvonu, Dítě začíná vidět, Violoncello, Poslední báseň); jedenáct básní přinesl autorský výběr z díla *Třináct kytar*, vydaný v roce 1967 stejným nakladatelstvím (Duše dívek, Karbaníci, Sochy, Jsou, Kateřina Sforzová, Chromec, Noe, Obraz, Ryby, Krysy, Zápalky). — Přítomné (čtvrté) vydání je reedice třetího, vydaného v České knižnici roku 2007.

V kainarovské literatuře převládla představa o třech údobích tvorby: do prvního se řadí *Příběhy a menší básně*, *Osudy* a *Nové mýty*, do druhého patří knihy socialisticky angažované poezie *Veliká láska*, *Český sen* a *Člověka hořce mám rád*, do třetího přináležejí *Lazar a píseň* a *Moje blues*. Rozvrh prvního období by zjemnily úvahy o rukopisných knihách: ještě za Kainarových středoškolských studií v Hlučíně vznikl *Tulák spí na louce* (uložen je v LA PNP), *Dvůr* připravovalo nakladatelství Melantrich v roce 1941 (cenzura však vydání znemožnila a během války se rukopis ztratil) a *Řeč k lidu* zamýšlelo vydat nakladatelství F. Borový roku 1948 (celek se taktéž nedochoval). Toto širší pojetí si však žádá přehodnotit kritéria, totiž pokud by se nemělo akcentovat jen vymezení vůči angažovanosti a političnosti období druhého (přičemž některé básně *Veliké lásky* vznikaly ještě před Únorem 1948).

Osudy psal Kainar před tím, než se stal členem Skupiny 42 (údajně do ní vstoupil prostřednictvím přítele Ivana Blatného). Některými rysy však měl ke „skupinové“ poetice i tak blízko — konkrétností, deziluzivností, fragmentarizací nebo sklonem k epičnosti. Ten je více či méně příznačný pro všechny tři rané sbírky a bývá spatřován už v jejich označení: příběhy, osudy, mýty. Avšak zatímco v *Nových mýtech* se slovo „mýtus“ ani jednou nevyskytuje, a na významu tím nabývá

adjektivum „nový“, v přítomné knize se ústřední motiv objevuje hned několikrát a odkazuje na nutnost kontextového čtení: „To štěstí nelze hadrem smazat, / ať osud na mně jak chce leží“ nebo „Také svaté dějepravy / čeká osud oslích uší“. (Mimochodem všechny tři výrazy obsahuje rukopisný cyklus pěti verzí básně Vánoční příběh, vznikající ke konci války a poprvé publikovaný až rok po básnickové smrti ve výboru *Bláznův kabát.*) A tak pokud by k poetice Skupiny 42, formulované Jindřichem Chalupeckým především ve statích Svět, v němž žijeme (1940), Umění jest umělé (1940), Generace (1942, 1946) či Smysl moderního umění (1944), těsně přináležely verše *Nových mýtů* „Svět jenž se nepodobá / A jest / Chci míti tady“, sbírku *Osudy* charakterizují verše „A nic, nic tady na světě / se tomu [tj. snu] nepodobá“. Paralelou či náповědou k básnickové pojetí mytologičnosti a osudovosti by rovněž mohla být filozofická esej Václava Navrátila *O smutku, lásce a jiných věcech* (1940) nebo kunsthistorická esej Václava Nebeského, v níž se o obrazech Františka Janouška, se Skupinou 42 spřízněného, píše jako o novém mýtu, který „je, jako každý mýtus, mýtem v tom, co zatajuje“ (1947).

Kritická recepcce *Osudů* byla podmíněna dodatečným vydáním až po *Nových mýtech*, a tedy mnohé postřehy a soudy přináležely oběma sbírkám. Kritika se v zásadě shodovala, že jsou „klíčem k nové české lyrice“ (František Götz, 1948) a jejich autor že je „talent úctyhodný“ (Robert Konečný, 1948). Naopak *Osudy* ani nemohly být považovány stejně jako tehdy *Nové mýty* za „nepořádek a chaos“ (František Listopad, 1946) či za „lajdáctví“, třebaže „ostentativní a záměrné“ (Ludvík Kundera, 1946). Podobně se jako ahistorické jeví spatřovat v *Osudech* „pozoruhodný básnický růst a vývoj autora Nových mýtů“, a proto jen v patričním kontextu je potřeba číst dílčí výhrady, že se nyní Kainar jakoby „scvrkl a seschl“ (Miloš Dvořák, 1948). K exponovaným tématům dále patřila „baladičnost“ (např. Karel Bodlák, 1947) nebo role „podvědomí“ při zobrazování života v „beznadějně osudové rovině“ (Bohumil Pavlok, 1947).

Z vývojových proměn textu

Samostatně publikované básně, k jejichž znění přihlížíme: Varhany (č — *Život* 17, 1942, č. 2, s. 99–100), Já taky (č — *Podání ruky. Sborník prací nejmladších moravských spisovatelů*, Brno, Miroslav Stejskal 1943, s. 136–137), Křídlovkár (č1 — *List Sdružení Moravských Spisovatelů* 1, 1946, č. 5–6, květen–červen, s. 135–140; č2 — *Kytice* 2,

78 Dítě začíná vidět — v. 29: cesto (I)] cestou (č); v. 31–34: stěna. // Na stěně visí smetáček. // Smetáček klopí měkké brvy. // U nohy (I)] stěna. / Na stěně visí smetáček. / Smetáček klopí měkké brvy. / U nohy (č); v. 39–42: zametání. // Co vývrtky, co chapadla, / zubatá kola otáčecí! // Ty (I)] zametání. / Co vývrtky, co chapadla, // zubatá kola otáčecí! / Ty (č); v. 42: Ty [nekurzivně] (č).

Zvláštní emendace jsme provedli na straně, ve verši:

- 10, 8: Slyším *chůzi m. schůzi* (č)
10, 28–29: Každé v jiné píšťale je, / všechny je to kovem studí.
m. všechny je to kovem studí. / Každé v jiné píšťale je, (č)
23, 17: Je čas, [přesouváme z konce strofy na začátek strofy následující] (ed.)
29, 6: *dál* než jeho zrak **m. dál**, (ed.)
30, 8–17: [přesouváme, původně byly za veršem „dvě bílé hlízy tápa-
jíci“ (30, 27; původní v. 42)] (ed.)
30, 14: nevznáší *se*, aniž **m. se** aniž (ed.)
41, 8: *najde. m. najde* (ed.)
41, 28–29: [vytváříme hranici strofy] (ed.)
47, 10: A pot **m. a** pot (č)
50, 19: do *komory, m. komory* (ed.)
51, 10: V *Křídlovkáři m. křídlovkáři* (ed.)
60, 24: *čenichu. m. čenichu* (ed.)
63, 9: nad sebe *vyčnělému, m. vyčnělému* (ed.)
63, 30: *směl. m. směl*, (ed.)
69, 7: *Ten, kdo živil m. Ten* kdo (ed.)
76, 22: *rozžihá m. rozžihá*. (ed.)
84, 1: Poslední list *větvi* zbývá **m. větvi** (ed.)

III/ LAZAR A PÍSEŇ

Sbírku *Lazar a píseň* vydalo Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění v roce 1960 jako 127. svazek edice Klubu čtenářů, kterou řídili Ladislav Fikar a Jan Řezáč, v nákladu 24 000 výtisků. Knihu doprovázely fotografie Jana Paříka, graficky ji upravil Oldřich Hlavsa a její obálku navrhl Arnošt Paderlík. Podruhé kniha vyšla až po Kainarově smrti: v roce 1984 ji vydalo nakladatelství Československý spisovatel v Klubu přátel poezie, ve výběrové řadě Pegas, v počtu 11 000 výtisků. Paříkovy fotografie nahradily ilustrace Evy Haškové, knihu typograficky upravil Rostislav Vaněk. Autorem doslovu byl

Miloš Pohorský. Jediné vydání za Kainarova života se Pohorskému stalo podkladem pro třetí svazek Kainarových vybraných spisů, který pod názvem *Poslední blues* vydal Československý spisovatel roku 1990 v počtu 12 500 výtisků. Čtrnáct básní sbírky autor zařadil do výboru *Třináct kytar*, vydaného v roce 1967 nakladatelstvím Mladá fronta (Svatba, Lazar a píseň, Kocourek, Budete zlá, Tacek v prstech, Pes, Napadal sníh, Dveře, Jaký to s ním bylo, Sen, Matka, Domů, Kamarádi, Cesta). — Přítomné (páté) vydání je reedicí čtvrtého, vydaného v České knižnici roku 2007.

Zamýšlenou sbírku z konce čtyřicátých let *Řeč k lidu* Josef Kainar nedokončil — údajně tehdy psal i román — a premiéra divadelní hry *Ubu se vrací* se v únoru 1949 stala zároveň derniérou. Po příbězích, osudech a mýtech následovaly v jeho tvorbě „traktáty“ — alespoň tak viděl sbírku pamfletické poezie *Veliká láska* Jan Trefulka, když v roce 1958 hodnotil dosavadní básníkovu dílo. Následující knihu *Český sen*, inspirovanou filozofií dějin Zdeňka Nejedlého, vnímal spíše jako sérii žánrových obrázků — „historek, portrétů, anekdot“. Oficiální dobové přijetí bylo vesměs kladné, autor za *Český sen* a pohádkovou hru *Zlatovláska* obdržel v roce 1954 Státní cenu za literaturu. Obě sbírky byly dlouho považovány za „něsporné vítězství naší socialistické poezie“ (Miroslav Petříček, 1957). Trefulkův kainarovský portrét rozpoutal polemiku, která se přenesla i na recepci sbírky *Člověka hořce mám rád* (Miloš Vacík, Václav Pekárek, Jan Petrmičl, Václav Dostál, Antonín Jelínek, Drahomír Šajtar) a která podmínila i přijetí dvou knih z roku 1960 — autorského výboru *Poezie a zvláště sbírky Lazar a píseň*.

Kritika se soustředila na hledání jejího místa v básníkově vývoji. Hlavním úkolem při přehodnocování dosavadního díla (se změnou společenské situace měnili názor sami někdejší recenzenti) šlo především o vyrovnání se se schematizujícími sbírkami první poloviny padesátých let v konfrontaci s Kainarovým rozeznáním či tušeným návratem k poetice blízké Skupině 42. František Vrba, který považoval za „dosavadní vrchol“ *Velikou lásku* a *Český sen*, rozlišil ve sbírce *Lazar a píseň* básně, které „zahřejí jako dobrý oheň v kamnech“ a které „zastudí jako plamínek na hrobě“, a sbírku přejmenoval na „píseň a plíseň“ (1960). Zatímco Václav Pekárek považoval „jako přechodnou“ (1959) sbírku *Člověka hořce mám rád*, podle Vladimíra Dostála v ní a v *Českém snu* Kainar „dostoupil zatím svého kulminačního bodu“ a „na přechodu“ se ocitla sbírka *Lazar a píseň* — prý není „jasná a jednolitá“ a „z minulosti do ní zaléhají i nezdravé ohlasy“ (1960).

K názoru, že sbírka *Člověka hořce mám rád* „znamená určité zastavení v básnickově vývoji“, se klonil i Jiří Hájek, ale *Lazara* podle něj není možné „v ničem charakterizovat jako návrat ke Kainarově nepřekonané básnické minulosti“ — „je to nový vážný krok, dokonce riskantnější než jiné“ (1961). Ve snaze dobrat se logiky díla recenzenti rozpoznávali autorův „vnitřní zápas“ se sebou, zabývali se tím, zda dělal ve své tvorbě „přemety“, zda se o každý svůj další krok „poctivě rval“ (František Vrba, 1960), zda šel „stále za bolestmi“ (Vladimír Dostál, 1960), zda byl „chlapsky rvavý básnický naturel“ (Jiří Hájek, 1961) a zda byl „jednoduchý přímočarý typ“ (Magda Hájková, 1961). Leitmotivem těchto recenzentských úvah a polemik byl básníkův „talent“. Kainar prý ovládá jakýkoli básnický rejstřík, je „nadán mnohotvárně“, dokáže psát „verše na jakékoli téma“, je to „velký básník“. Recenzenti se proto zajímali o jeho „charakter“ a „odpovědnost“, a dokonce se dotazovali, jestli bychom neměli od takového básníka čekat „něco víc“ nebo jestli nám snad „něco dluží“ (byť si za tím každý představoval něco jiného). V závěru polemiky — v níž mimo jiné zaznělo, že s Kainarem „budou mít kritikové vřdycky potíže“ (Jiří Hájek, 1961) a že „ze střetání názorů se rodí pravda“ (František Vrba, 1961) — vyjádřil Jiří Opelík přesvědčení, že se jedná o „šťastného básníka“, protože jeho „poezie vykřesává spory a zažehuje jimi velké otázky nad životem a uměním“ (1961).

Z vývojových proměn textu

Samostatně publikované básně, k jejichž znění přihlížíme: *Svatba* (č — *Literární noviny* 9, 1960, č. 6, 6. 2., s. 7), *Lazar a píseň* (č — *Literární noviny* 9, 1960, č. 6, 6. 2., s. 7), *Budete zlá* (č1 — *Kultura* 3, 1959, č. 1, 5. 1., s. 7; č2 — *Básnický almanach 1959*, Praha, SNKLHU 1960, s. 117–118), *Napadal sníh* (č1 — *Kultura* 3, 1959, č. 1, 5. 1., s. 7; č2 — *Plamen* 2, 1960, č. 1, leden, s. 16), *Dveře* (č — *Host do domu* 7, 1960, č. 2, únor, s. 56), *Jaký to s ním bylo* (č1 — *Kultura* 3, 1959, č. 1, 5. 1., s. 7; č2 — *Plamen* 2, 1960, č. 1, leden, s. 16), *Pole* (č — *Host do domu* 7, 1960, č. 2, únor, s. 54), *Matka* (č — *Večerní Praha* 6, 1960, 18. 6., č. 143, s. 4).

157 Svatba — časopisecky báseň vyšla s názvem *Báseň bez názvu* (č); v. 18: nutili (I)] metili (č); v. 23–24: ajznboňák. // Křídlovky (I)] ajznboňák. / Křídlovky (č); v. 29–30: duše. // Jezdili (I)] duše. / Jezdili (č); v. 42–43: peníze. // Bylo (I)] peníze. / Bylo (č); v. 45: Aby ti láska rozkvétala (I)] Aby se láska vydařila (č); v. 47–48: neleň poslat

182 Pole — v. 1: Možná, že (I)] Možná (č); v. 8: slunce poznovu (I)] slunko znovu (č); v. 16: zase (I)] zas to (č); v. 24–25: měsíce, / a čekal (I)] měsíce, // a čekal (č); v. 31: ten uschlý (I)] uschlý (č); v. 32: Ale až vy mě jednou ponese (I)] A až mě zanesete (č); v. 33: jednou musí každé z nás (I)] každé z nás musí (č); v. 41: tajemných (I)] tajemných, nevelkých (č); v. 43: půjdou někde vpovzdálí (I)] půjdou / někde v povzdálí (č).

189 Matka — v. 4–5: brát. // Je vodpočinek (I)] brát. / Je vodpočinek (č); v. 19: na poslední chvíli! (I)] v poslední chvíli. (č); v. 28–29: neprší. // Ty (I)] neprší. // Ty (č); v. 30: Jediný Karlík, ten je trochu mimo, [vypuštěno] (č); v. 37–39: taky. / Že ještě něco? Ještě o sobě? // Tož (I)] taky. // Že ještě něco? Ještě o sobě? / Tož (č); v. 45: jenom známý (I)] známý (č); v. 48: říc (I)] řící (č); v. 49: s náma chodí (I)] pěkně chodí (č); v. 52–53: Mléko mi z plotny utíká! / To je můj život. Sbohem. (I)] Vy jste to vyslechl, / tož hrdina ste vy. (č).

Zvláštní emendace jsme provedli na straně, ve verši:

162, 16: vraždí *pan Lazar m. Lazar* (č)

184, 14: *snímek, m. snímek* (ed.)

IV/ MOJE BLUES

Sbíрку *Moje blues* vydalo nakladatelství Československý spisovatel roku 1966 jako 42. svazek Výběrové řady Klubu přátel poezie v počtu 14 000 výtisků. Typograficky ji upravil a přebal navrhl Josef Týfa, autorem frontispisu byl Eduard Hájek. Druhé vydání přichystalo též nakladatelství roku 1968 v Malé edici poezie (v níž vyšla o rok dříve i sbírka *Nové mýty*). Knihu doprovodily autorovy ilustrace, typograficky ji upravil Josef Volráb. Za samostatné vydání nelze považovat stejnojmennou bibliofilii, již v roce 1983 připravila Jana Žemličková jako diplomní práci na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. V počtu 25 neprodejných výtisků vyšel tento výbor o šesti básních (29 stran, kartonové pouzdro) jako 13. svazek edice speciálního atelieru knižnické kultury a písma. Potřetí sbírka vyšla ve třetím svazku Kainarových vybraných spisů, který s názvem *Poslední blues* vydal Československý spisovatel v roce 1990 v počtu 12 500 výtisků. Editor Miloš Pohorský zvolil jako výchozí text vydání druhé. — Přítomné (páté) vydání je reedici čtvrtého, vydaného v České knižnici roku 2007.

Smlouvu na sbírku s názvem *Klavírní koncert* — stejnojmenná báseň otevírá *Moje blues* — podepsal Josef Kainar v říjnu 1958, tedy ještě před smlouvou na knihu *Lazar a píseň*. Z nové smlouvy z února 1961 vyplývá, že ji autor odevzdá v létě a nakladatelství ji vydá nejpozději roku 1962. Nakonec sbírka *Moje blues*, sestavená vesměs z časopisecky publikovaných básní, vyšla ještě o čtyři roky později. První hodnocení, od Antonína Brouska, se objevilo v *Listech Klubu přátel poezie* několik měsíců před jejím vydáním. Recenzentská pozornost se pak soustředila především na to, jak vysvětlit Kainarovu básnickou a písňovou dvojdomost. Jaroslav Šimůnek hledal „zdroj Kainarova básnického zpěvu“ (1966) a Miloš Vacík ocenil autorovu odvahu „ke zpěvu své lidské naděje, která patří k poezii socialistické literatury neodlučně“ (1966). Na základě „dělby poetické práce“ sledoval Oleg Sus „poezii vážnou“ oproti „poezii určené k dráždění smíchu“ (1967) a o něco později srovnával „polyfunkčního“ Kainara s „monofunkčními“ textaři (1970). Milan Blahynka řadil k hlavním tématům sbírky „stále neukojenou žízeň po hudbě“ a obecně ji považoval za součást „vlny nového sblížování literatury s hudbou“ (1967). (Podrobně se Kainarově „obhajobě hudebního základu poezie“ věnoval v knižní monografii *Člověk Kainar* z roku 1983.) Brousek v anotaci ještě nevydané knihy spatřoval jako problém autorovu „všestrannost“, to jest sousedství „tzv. okrajových žánrů“ vedle „hoch‘ básnictví“. Kritikovo zjištění, že by si této „všestrannosti“ někdo všiml „jinak než jako okrajové kuriozity, kořeníčka“, je platné dodnes. A svou charakteristiku Kainara jako „velkého talentu“, který „dokáže všechno, co si umane“, vyřčenou nad sbírkou *Lazar a píseň*, Jan Trefulka nyní korigoval. Sice „je velký talent, může mnohé“, ale neumí být „básníkem-věštcem-pěvcem“: tam, kde se o to pokusil, se z něj stal „veršující povídálek“ (1967).

Hudební nadání Kainar od mládí uplatňoval v tanečních kapelách, za války působil v Ostravě a ve Zlíně jako kytarista a houslista Doležalova profesionálního tanečního orchestru. Už za středoškolských studií začal psát texty k jazzovým standardům. Po válce psal písně pro pásma a hry uváděné v Divadle satiry. Jeho aktivní zájem o hudbu byl celoživotní. K některým vlastním textům rovněž skládal melodie. „Hudební (nikoli jen písňová) intonace je pro mne jednou ze záruk, že to, co čtu, je báseň,“ vyjádřil se Kainar roku 1962. Za doplněk knihy *Moje blues* je možné považovat sbírku textů a parafrází na nápěvy dixielandových a swingových evergreenů a písňových textů psaných pro Alenu Havlíčkovou *Miss Otis lituje...* O rok později vyšla LP deska

s texty Josefa Kainara *Světové evergreeny* (Supraphon 1970). Pro rockovou skupinu Framus Five Michala Prokopa napsal slova k rozsáhlému hudebnímu projektu *Město Er* (Supraphon 1971); textařské práce pro album skupiny Flamenco Vladimíra Mišíka *Kuře v hodinách* už ale nedokončil (Supraphon 1972). Jeho písně měli ve svém repertoáru Eva Olmerová, Rudolf Pellar, Jiří Suchý, Waldemar Matuška, Karel Plíhal a další. Spjatost Kainarovy tvorby básnické a písňové se pokusily zpřítomnit posmrtné výběry *Básně a blues* (1978), *Stará blues* (1982), *Stará a nová blues* (1984; všechny uspořádal Miloš Pohorský), *Čas nečas* (1984, ed. Kristián Suda), *Bledej gentleman* (2002, ed. Jakub Sedláček) a *Synkopy* (2003, ed. Vladimír Justl).

Rok po vydání knihy *Moje blues* byl Kainar jmenován zasloužilým umělcem. V roce 1969 sice nakladatelství Československý spisovatel ohlásilo novou Kainarovu sbírku *Lotovy dcery*, ta ale nikdy nevznikla.

Z vývojových proměn textu

Samostatně publikované básně, k jejichž znění přihlížíme: Klavírní koncert (č — *Literární noviny* 13, 1964, č. 21, 23. 5., s. 6), Máte dopis ve schránce (č — *Plamen* 7, 1965, č. 2, únor, s. 1–3), Hodinky v kapse (č1 — *Blok* 1, 1946/1947, č. 2–3, prosinec 1946, s. 99; č2 — *Rudé právo* 47, 1967, č. 49, 18. 2., s. 3), Co unese člověk (č — *Plamen* 2, 1960, č. 11, listopad, s. 2–4), Kytička za Vasila (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 19, 8. 5., s. 1), Patrice Lumumba (č — *Květy* 11, 1961, č. 9, 2. 3., s. 6–7), Písnička (č — *Kultura* 5, 1961, č. 17, 27. 4., s. 4), Ohně (č1 — *Kultura* 6, 1962, č. 32, 9. 8., s. 6; č2 — *Plamen* 6, 1964, č. 7, červenec, s. 1–4), Verše od vody (č — *Kulturní tvorba* 3, 1965, č. 41, 15. 10., s. 9), Dobře nám tak (č — *Plamen* 4, 1962, č. 11, listopad, s. 32–33), Malá půlnoční hudba (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 40, 2. 10., s. 3), Kainovo blues (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 51–52, 18. 12., s. 7), Blues o královně Kleopatře (č — *Plamen* 8, 1966, č. 2, únor, s. 6–7), Blues o velké jarní cestě (č — *Plamen* 7, 1965, č. 8, srpen, s. 13–15), Blues o správném hladu (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 33, 14. 8., s. 6), Blues o černém kožíšku (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 33, 14. 8., s. 6), Blues o křesťnících listech (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 33, 14. 8., s. 6), Blues o třech stech vlaků a stříbrném kornetu (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 33, 14. 8., s. 6), Odpolední venkovské blues (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 33, 14. 8., s. 6), Blues o básničce a vlezlé ženě (č — *Literární noviny* 14, 1965, č. 33, 14. 8., s. 6), Blues o ráji a sladkým bernardýnovi (č — *Literární*

Až přijde (č); v. 67: [nekurzivně] (č)] [nekurzivně, neodsazeno] (II);
v. 71: Ve jméno (I, II)] Ve jménu (č).

277 Blues o tom co chceme — časopisecky báseň vyšla s názvem Co chceme (č) a ve druhém vydání s názvem Obeliskové blues (II); v. 5–6: mrňavější // Jako by (I, II)] mrňavější / Jako by (č); v. 17: brambůrko (I, II)] Brambůrko (č); v. 18: prožíváme (I)] tu prožíváme (II)] tu prožíváme: (č); v. 22: A ryby (I, II)] Ryby (č); v. 25: [odsazeno dvakrát] (č); v. 26: vylisovaných do občanskýho (I, II)] Vylisovaných do občanského (č); v. 27–28: v prstech / Síla (I, II)] v prstech // Síla (č); v. 29–31: Praha-Vinohrady — // A hlavně Pamatuješ? // Podvečer lásky přes plot (I, II)] Praha-Vinohrady — / a hlavně Pamatuješ? / — Podvečer lásky Přes plot (č); v. 36–37: Ve vypuštěném bazénu na dně jsme přistáli // O chvilku (I, II)] V bazénu na dně jsme přistáli / O chvilku (č); v. 37–38: [odsazeno dvakrát] (č); v. 38: — A přec ne ještě pozdě — (I, II)] A přec ne ještě pozdě (č); v. 40: [odsazeno dvakrát] (č); v. 41–42: [kurzivně] (č); v. 42–44: jasné / Takové životy Takové risk a v pysk / To potřebuje (I, II)] jasné // Takové životy Takové risk a v pysk // To potřebuje (č); v. 52: druhá — druhý (I, II)] druhá-druhý (č); v. 56: spolu domů (I, II)] domů spolu (č); v. 62: pro pána co (I, II)] Propána Co (č); v. 65: V parku (I, II)] Když v parku (č); v. 67: šetřili (I, II)] Šetřili (č); v. 68: Podívat se chtěli (I, II)] Chtěli se podívat (č); v. 71–72: rozkazů // Kvetly (I)] rozkazů / Kvetly (II, č); v. 73: A tvářičky (I, II)] a tvářičky (č); v. 85–86: Pravda // KONEC (I, II)] Pravda / KONEC (č).

Zvláštní emendace jsme provedli na straně, ve verši:

211, 22: A *několikrát* jsme se dali vzkřísit **m. několik** (č, II)

234, 25: od posvátných *bran* **m. vran** (II)

235, 30: To *raděj* plášt **m. raději** (č, II)

242, 28: *smutek* **m. smutek**. (č)

243, 4: Jak je [kurzivně] (č)

243, 16: o *tom* **m. o tom**. (č)

244, 22: Ke konci [přesouváme z úvodu strofy na závěr strofy předchozí] (č, II)

252, 11: A když mu *přinesu* čaj **m. přinesou** (č, II)

263, 7: na *Můstek*: **m. na Můstek**; (č)

275, 3–4: [vytváříme hranici strofy] (ed.)

275, 14: [odsazeno] (č)

276, 8: [přesouváme z úvodu strofy na konec strofy předchozí; nekurzivně] (II, č)

279–280: druhou část básně (původně v. 47–86) tiskneme tzv. na střed dle časopisecké úpravy (č); v knižních vydáních se střídají od kraje odsazené a neodsazené verše (I, II)

klasická díla v textově spolehlivém vydání
Česká knižnice
www.kniznice.cz

Ediční zpráva

Ediční příprava svazku se přidržuje praxe platné pro Českou knihovnici. Primárním úkolem bylo zachování autorova jazyka včetně těch jevů, které bychom dnes byli náchylni hodnotit jako nepatřičné, tj. soudobé či dokonce současné normě neodpovídající. Ve snaze respektovat osobitost i zvláštnosti Kainarova vyjadřování zasahujeme jen v takových místech, která nenesou žádný autorský úmysl nebo kde jsme jej nedokázali rozeznat ani s přihlédnutím k celku autorova díla. Nedo-
týkáme se — a to ani při kolísání — hláskových délek (*dešť — děšť, dveře — dvěře, klárinetem, kříšťál, lahvi — láhvi, letech — létech, mamí, maucta, nahlédá, napověda, ne — né, nikdá, péra, pivo — pívo, rusálka, slehá, spat — spát, šírošíry, vycpavač, zdvíhá*) a hláskové kvality (*jináč — jinak, mha — mlha, naboťná — nabobťná, plamének — plamínků, posuněk, sekyra — sekerou, vojanský — vojenský*), včetně např. fonetických prepisů (*du* [1. sg.], *dycky, dyť, dyž — dyš, esli, kerej, ňáký, řbitov, sou, do srce — srdce, vono*). Předložku *přeze* píšeme *přese*. Kainarovo mnohavrstevnaté lexikum ani tvarosloví jsme vsměs neunifikovali — ať už se jedná o podobu archaickou, knižní či dialektickou, nebo tvary hovorové či obecné češtiny (např. *ajznbhoňák, apoštolé, bendžech, blejskne, brejličkama, cimat, dyž, gypsovku, Habakukem, Hebreové, heligónce, Holahej, houbelele, karbenátek, kožišinka, křížem kráž, kterej, lehostejná, lozilo, maucta, mha, mrtva-
tý, Ňůma, okršlek, pudou* [půjde], *ryc, říc, střemchami, šeplá, šlem,*

téci, tedko, tehda, třema rovinama, věčnostných, visaté, z vocele, voči, vosumdesát vosum, vtevřený, všeljaké, začla, zatláčeji, žádnej). Pochopitelně jsme nesjednocovali kolísání infinitivů na -t/-ti (*opírat — opíratí, věděť — věděti*) a ani jsme nezasahovali do přechodníkových tvarů (*ztrácejje, hledajíc, počínajíc, rumplujíce, transformujíce*). Nedočteny též zůstávají tvary přičestí minulého s odsunutým koncovým -l (*nevšim, pad, propad, řek, stáh*). Kromě výrazů z hlediska spisovnosti nestandardních ponecháváme i ne zcela běžné či zastaralé vazby, a to i kdyby se objevovaly vedle tzv. náležitých (*do hluché jetele, na průvanu, na tunele, raketa padla do Měsíce, z uhle*). Obecně lze říci, že lexikální, tyaroslovná i hláskoslovná hovorovost, u raného Kainara spíše kontrastující s normou, a tudíž plnící specifické funkce, ve sbírkách ze šedesátých let převládá.

V souladu s dnešní ortografickou normou, kodifikovanou v *Pravidlech českého pravopisu* z roku 1993, uvádíme psaní *i/y*, zjednodušujeme psaní zdvojených hlásek (*přísavné, přísát m. příssavné, příssát*) a psaní příslovečných a jiných spřežek (rozlišujeme *kdoví, ksakru, nakyselo, naměkko, napodiv, například, našťestí, navěky, notabene, poprvé, přitom, vepší, vzápětí, zbůhdarma* od *do blízka, kdopak ví, při tom všem*). Rovněž plošně rušíme apostrof-odsuvník naznačující krácení přičestí minulého či adverbii (*nemoh, nepřítáh, nes, nevšim, nezvlád, olíz, pad, přetrh, řek, smek; něžněj, raděj, řidčeji*). Ve prospěch dnešní ortografie upravujeme podobu komparativů, u nichž je možná dvojitá spisovná výslovnost při jediném způsobu psaní (*nejtenčí m. nejtenší*), a dobovou podobu feminin typu *košť* (*paměť, nazpaměť, past m. pamět, nazpamět, past*). Genitivní přeložky *s*, se jednotíme na *z*, ze včetně případů, kde je východiskem děje povrch předmětu, tj. z povrchu pryč nebo po povrchu dolů (*z trámovi dvou věží m. s trámovi, snímá z lidí viny m. s lidí, sprchává starý dešť z haluzí m. s haluzí, lízali si z těl m. s těl, sejmu vám svrchní desku z cella m. s cella*). Obdobně i v předponách *s-*, *z-*, *vz-* zavádíme psaní podle dnešní normy (*shnilé, strne, zhlídla* [se v něm] *m. zhnílé, ztrne, shlídla*).

Při psaní slov cizích a přejatých se řídíme *Pravidly* a příkláníme se k progresivním variantám. Měníme či nivelizujeme např. *Agónie, bysta, defaitismus, filosofie, gejsíry, Idejí, klaxónama, kondensovaného, lilije, milión, mobilisace, montgolfera, mythy, okarina, pauza, penicilin, piáno, pinseta, plasmatickém, poesie, sofismata, tuje, tokata* na *Agonie, busta, defétismus, filozofie, gejzíry, Idejí, klaksonama, kondenzovaného, lilie, milion, mobilizace, montgolfiéra, mýty, okarina, pauza, penicilin, piano, pinzeta, plazmatickém, poezie, sofizmata*,

túje, toccata. Nezasahujeme však tam, kde by došlo k narušení rýmových dvojic: tak píšeme vedle *mandolína* i *mandolin* (opodstatněno i rýmem na *pentle slin*), vedle *amen* i *ámen* (v rýmu na *kámen*) a zůstáváme u *Plejad* (v rýmu na *je jat*) a u *sonaty* (v rýmu na *podstaty*). V případě cizích jmen a názvů sjednocujeme kolísání *Babylon* — *Babylón*, *Jeruzalém* — *Jerusalem* ve prospěch prvních tvarů a opravujeme *Abel* na *Ábel*. Podržíme psaní *cadillac*, *Mary Lou For Ever*, *Mene Tekel*, *Roentgen*, *Sibylce* apod., ale v souvislosti s výše zmíněnou pietou k fonetickým prepisům ponecháváme i tvary *bendžech*, *Koriolán* (ve shodě s *Pravidly* však měníme kvantitu *Koriolán m. Koriolan*), *Makbet*, *Šekspírovi*. Respektujeme významově mnohoznačné kolísání *Joachim* a *Jáchym* (v básni *Balada o zvonu* ze sbírky *Osudy*). Francouzské *mercy* neopravujeme na novodobé *merci*, německé zkratkové slovo *L S Raum* píšeme *LS-Raum*.

Nijak nezasahujeme do psaní počátečních velkých písmen (majuskulí) v obecných slovech užitých v symbolických významech (*Bla-hoslavené Agonie Světské*, *Jedno je Před / a druhé se jmenuje Potom*, *jméno Věčné Pitomosti*, *Kačer cherubín*, *Křídlovkář*, *Mana*, *Marnost*, *muzeu zvaným Nesmírno*, *Někdo*, *Nicoty v Jistotě*, *Oceán*, *Paní Příčinně*, *Prozřetelností*, *Přistojnosti Svaté Zpečetěné*, *řeky Jihu*, *Sen Nesen Něha Neněha*, *striptýz Luňy* [ale ponecháváme psaní *slunce*], *stromu Pýchy*, *Tma*, *Věcí*; tomu neodporuje psaní: *Bílý Svaz Bombardérů Naděje / Svatý svaz bombardérů*). Podržíme významové rozlišení mezi *Bůh* — *bůh* (např. *milý Bože*, *nechce Bůh stvořit* versus *bůh slepot lásky*, *deset malých bůžků*, *květinka v bohu*). Podobně zůstáváme u psaní *Hospodin*, *Nanebevzetí*, *Pán* (ale *pánubohu*), *Písmo*, *Slovo*; v případě, že se jedná o interjekci, píšeme minusky (*láska bože láska*, *panebože*, *propána*). Adjektivum *boží* píšeme rovněž s malým písmenem; zkratku *Sv.* měníme na *sv.* (svatý). Psaní zájmen *Ty/Tvůj*, *Vy/Váš*, *On/Jeho/Něho* apod. považujeme za dobovou jazykovou konvenci, tudíž nezasahují-li božskou entitu, píšeme je s malým písmenem. Pojmenování nářadí *francouz* (tj. francouzský klíč, francouzák) ponecháváme s malým písmenem.

S psaním majuskulí úzce souvisí Kainarovo specifické interpungování. Například při takřka bezvýjimečné absenci čárek ve sbírce *Nové mýty* přechází členicí funkce právě na velká písmena, uváděná i v poloversích. Čárky důsledně přítomné v jediné básni *Nových mýtů* Čtyři roztomilí katané ponecháváme, avšak např. škrtnáme dvě ojedinělé čárky v básni *La belle dame sans mercy* a v názvu *Dívka*, která léčí květiny (analogicky podle prvního verše). Na osamocené psaní čárek

v rámci sbírky *Moje blues*, soustavně jsou přítomny rovněž v jedné básni Báseň po jitrním rozchodu, zde také pouze upozorňujeme, ale ponecháváme je. (V několika případech těchto dvou knih mažeme nahodilou tečku.) Jinak do psaní čárek zasahujeme případ od případu, a to jen v místech syntakticky nezbytných (*nevznáší se, aniž padá*). Vědomě se od jejich normovaného psaní odchylujeme před spojkou *a* ve slučovacím poměru a při zvýrazňování konce verše, tedy v pozicích, kdy se kladení čárky dnes může jevit jako nadbytečné. Nesjednocujeme uvádění čárky u zvolání *Ó* (*Ó, byl jsem; Ó, že ji půjde vystopovat; Ó nezapomenutelné; Ó pomalu*). Kombinaci čárky a pomlčky, vyskytující se ve sbírce *Osudy*, redukuje na pomlčku. V názvu básně Eskadra „Straky“ z *Nových mýtů* rušíme uvozovky (dle incipitu). Rozkolísané psaní *družičky — přítelkyně, matka — hrdinka, stromku — sirotkovi, strýčka-kosa* (a stejně tak názvy *Praha Vinohrady* či *Notre Dame*) převádíme na jednoslovný typ se spojovníkem. Rovné závorky // měníme na kulaté (,).

Samostatnou kapitolou je strofické členění, u Kainara knihu od knihy a v mnoha případech i v rámci jednotlivých básní velmi proměnlivé a nepravidelné. V případě jeho nezřetelnosti (možný strofický předěl odpovídá konci stránky) nebo ojedinelosti (z hlediska kompozice) do nich v souladu se strojopisy či časopiseckými vydáními zcela výjimečně zasahujeme a v komentářích k básním na rozdíly upozorňujeme. Počet a distribuci grafických pomlček (tzv. půlpauz), zdůrazňujících dělení strof nebo nahrazujících verš, nesjednocujeme, přestože případná další knižní vydání jednotlivých sbírek či strojopisné a časopisecké verze naznačují, že se jedná o arbitrární typografická řešení. Kainarovo kurzivní zvýrazňování samozřejmě podržujeme, avšak u sbírek vysázených kurzivou jako celek (*Osudy, Lazar a píseň*) ji plošně rušíme; obnovujeme její ozvláštňující funkci a převádíme na ni i jiná zvýrazňování textu, např. proklad.

Evidentní překlepy a tiskové chyby v zásadě opravujeme mlčky; zvláštní emendace uvádíme v komentářích k jednotlivým sbírkám.
prosinec 2007

Druhé vydání zůstává v obecném edičním přístupu beze změn; věcné chyby a redakční přehlédnutí prvního vydání opravujeme.

červenec 2018

P. Š.

Obsah

OSUDY

<i>Knihovna</i>	7
<i>Varhany</i>	9
<i>Z plamene</i>	12
<i>Duše dívek</i>	15
<i>Sen o láhvi a smíchu</i>	18
<i>Lazar</i>	20
<i>Karbaníci</i>	22
<i>Dopis nemocné</i>	25
<i>Sochy</i>	27
<i>Marie z Magdaly</i>	29
<i>Jsou</i>	37
<i>Železný anděl</i>	40
<i>Tis</i>	43
<i>Kateřina Sforzová</i>	44
<i>Já taky</i>	47
<i>Křídlovkář</i>	49
<i>Chromec</i>	54
<i>Adam</i>	56
<i>Lidé z rovin</i>	58
<i>Noe</i>	60

<i>Lear</i>	62
<i>Obraz (Watteau)</i>	64
<i>Balada o zvonu</i>	66
<i>Ryby</i>	71
<i>Barabáš</i>	73
<i>Krasy</i>	75
<i>Zápalky</i>	77
<i>Dítě začíná vidět</i>	78
<i>Violoncello</i>	80
<i>Poslední báseň</i>	84

NOVÉ MÝTY

<i>Stríhali dohola malého chlapečka</i>	89
<i>Výrobce drátěných vložek</i>	91
<i>Vlna 900 (Brněnský goniometr)</i>	93
<i>Dopis o stávce</i>	94
<i>Vlak s vězni</i>	97
<i>Nénie</i>	100
<i>Vycpavač</i>	103
<i>Lhůta</i>	105
<i>La belle dame sans mercy</i>	106
<i>Hudba</i>	114
<i>Po vojně</i>	115
<i>Mí známí</i>	117
<i>Slovenské lesy hluboké</i>	120
<i>Operace</i>	122
<i>Eskadra Straky</i>	124
<i>Dívky</i>	126
<i>Odjezd</i>	129
<i>Čtyři roztomilí katané</i>	130
<i>Kuna</i>	134
<i>Kdo je dlouhá léta nemocen</i>	135
<i>Vozidlo</i>	139
<i>Mladému střelci</i>	141
<i>Hubenost</i>	144

<i>Slovenská noční cesta</i>	146
<i>Bubínek</i>	148
<i>Dívka která léčí květiny</i>	150

LAZAR A PÍSEŇ

<i>Svatba</i>	157
<i>Lazar a píseň</i>	159
<i>Ve vedlejší domě</i>	165
<i>Kocourek</i>	167
<i>Budete zlá</i>	170
<i>Tácek v prstech</i>	172
<i>Pes</i>	174
<i>Napadal sníh</i>	176
<i>Dveře</i>	178
<i>Jaký to s ním bylo</i>	180
<i>Pole</i>	182
<i>Sen</i>	184
<i>Černá voda</i>	187
<i>Matka</i>	189
<i>Havířská</i>	191
<i>Domů</i>	193
<i>Kamarádi</i>	196
<i>Cesta</i>	198

MOJE BLUES

<i>Klavírní koncert</i>	203
<i>Máte dopis ve schránce</i>	210
<i>Hodinky v kapse</i>	214
<i>Báseň po jitrním rozchodu</i>	216
<i>Co unese člověk</i>	218
<i>Kytička za Vasila</i>	223
<i>Patrice Lumumba</i>	226
<i>Písnička</i>	229
<i>Ohně</i>	231

<i>Verše od vody</i>	236
<i>Dobře nám tak</i>	241
<i>Malá půlnoční hudba</i>	247

BLUES

<i>Kainovo blues</i>	251
<i>Blues o královně Kleopatře</i>	256
<i>Blues o velké jarní cestě</i>	259
<i>Blues o správném hladu</i>	262
<i>Blues o černém kožíšku</i>	265
<i>Blues o křestních listech</i>	266
<i>Blues o třech stech vlaků a stříbrném kornetu</i>	267
<i>Odpolední venkovské blues</i>	269
<i>Blues o básničce a vlezlé ženě</i>	271
<i>Blues o ráji a sladkém bernardýnovi</i>	272
<i>Blues o jejích slzách</i>	273
<i>Bombardovací blues</i>	274
<i>Blues o tom co chceme</i>	277

<i>Komentář</i>	283
<i>Ediční zpráva</i>	318

ČESKÁ KNIŽNICE / sv. 96

Řídí redakční rada České knižnice ve složení:

Jiří Flaišman (předseda), Jiří Holý, Pavel Janáček,

Jan Linka, Filip Tomáš, Martin Valášek

Josef Kainar

BÁSNĚ

Text edičně připravil a komentář napsal Petr Šrámek

Obálka (s použitím olejomalby Bohumíra Matala

Stríhali dohola malého chlapečka, 1946, Moravská galerie v Brně),

vazba a grafická úprava Boris Mysliveček

Odpovědná redaktorka Petra Hesová

Sazba písmem Lido a litografie obálky a vazby Robert Šváb

Tisk a knihařské zpracování Finidr, Český Těšín

Vydal Nadační fond Česká knižnice

ÚČLK FF UK, Náměstí Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1

(www.kniznice.cz),

Ústav pro českou literaturu AV ČR

Na Florenci 3/1420, 110 00 Praha 1

(www.ucl.cas.cz)

a vydavatelství Host

Radlas 5, 602 00 Brno

(www.hostbrno.cz)

v Praze a Brně roku 2018 jako 1489. publikaci vydavatelství Host

332 strany

V České knižnici vydání druhé